

5. Yasko L.V. The use of active teaching methods in the training of future teachers of physical culture / L.V.Yasko, V.V.Biletska // Scientific journal of the M P Drahomanov National Pedagogical University. Series 15. Scientific and Pedagogical Problems of Physical Culture (Physical Culture and Sport). - 2017 - Voip. 03 (84) 17. - p.17-21.
6. Büchel Sonja Lehrermotivation im Sportunterricht / Büchel Sonja. - Springer Fachmedien Wiesbaden GmbH, go to von Springer Nature 2018.
7. Polianychko O. The psychological influence of open and enclosed spaces on regulation of motor activity / Polianychko O. and others // Journal of Physical Education and Sport (JPES). - Vol 18 Issue 2, June 2018. - Art # 102, pp. 703 - 705.
8. Severin Sales Rödel. Negative Erfahrungen und Scheitern im schulischen Lernen / Severin Sales Rödel. - Springer Fachmedien Wiesbaden GmbH, go to von Springer Nature 2018.
9. Sueli Édi Rufini; José Aloyseo Bzuneck; Katya Luciane de Oliveira. The quality of motivation among elementary school students / Sueli Édi Rufini; José Aloyseo Bzuneck; Katya Luciane de Oliveira. - Paidéia (Ribeirão Preto) vol.22 no.51 Ribeirão Preto Jan./Apr. 2012. Print version ISSN 0103-863X
10. Understanding How Young Children Learn / by Wendy L. Ostroff. - ASCD book, 2012. – 200.

УДК 355.233.2:796

Нестерчук Н.Є.
доктор наук, доцент,
завідувач кафедри здоров'я людини і фізичної реабілітації Національного університету водного господарства та природокористування
Скальські Д.
доцент кафедри спорту
Академія фізичного виховання і спорту імені Єджея Снядецького
м. Гданськ, Польща
Євтух М.І.
кандидат наук, завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання
Національного університету водного господарства та природокористування
Рабченюк С.В.
старший викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання
Національного університету водного господарства та природокористування

КОНЦЕПЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ З УРАХУВАННЯМ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПІДЛІТКОВОГО ПЕРІОДУ

У статті висвітлено концепцію фізичного виховання підлітків. Концепція розроблена з урахуванням особливостей підліткового періоду та базувалася на аналізі передумов. Описана концепція ґрунтувалася на концептуальних підходах, організаційних, методичних і концептуальних основах процесу фізичного виховання. Детально описані форми, засоби, методичні рекомендації проведення занять. Організаційні основи концепції включали програму фізичного виховання з врахуванням анатомо-фізіологічних особливостей підліткового віку: фізичний розвиток характеризується великою інтенсивністю, нерівномірністю та ускладненнями, пов'язаними зі статевим дозріванням. Ефективність концепції фізичного виховання оцінювалася у двох групах підлітків: контрольній (n = 30) і основній (n = 30). Виявлено позитивний вплив запропонованої концепції та програми фізичного виховання з урахуванням особливостей підліткового періоду на показники серцево-судинної та дихальної систем, а також сприяли зростанню результатів фізичного розвитку.

Ключові слова: концепція, фізичне виховання, підлітки, програма

Нестерчук Н., Скальські Д., Євтух Н., Рабченюк С. Концепція фізичного виховання з урахуванням особливостей підліткового періоду. В статті освещена концепция физического воспитания подростков. Концепция разработана с учетом особенностей подросткового периода и ее базой был анализ предпосылок. Описанная концепция основывалась на концептуальных подходах, организационных, методических и концептуальных основах процесса физического воспитания. Подробно описаны формы, средства, методические рекомендации проведения занятий. Организационные основы концепции включали программу физического воспитания с учетом анатомо-физиологических особенностей подросткового возраста: физическое развитие характеризуется большой интенсивностью, неравномерностью и осложнениями, связанными с половым созреванием. Эффективность концепции физического воспитания оценивалась в двух группах подростков: контрольной (n = 30) и основной (n = 30). Выявлено положительное влияние предложенной концепции и программы физического воспитания с учетом особенностей подросткового периода на показатели сердечно-сосудистой, дыхательной систем, а также способствовали росту результатов физического развития.

Ключевые слова: концепция, физическое воспитание, подростки, программа

Nesterchuk N., Skalski D., Evtukh N., Rabchenyuk S. The concept of physical education, taking into account the characteristics of adolescence. The article highlights the concept of physical education for adolescents. The concept was developed taking into account the peculiarities of adolescence and its base was the analysis of prerequisites. The described concept was based on conceptual approaches, organizational, methodical and conceptual foundations of the process of physical education. Details are described forms, tools, guidelines for conducting classes. Methodical recommendations for conducting classes were as

follows: use of aerobic and anaerobic exercises as the dominant (sports games were considered as entertainment and recreation); use of positive emotions in order to increase motivation to study; use of adolescents for physical fitness in everyday life to increase physical fitness; organization of active practical activity of adolescents with specific instructions; gradual increase in independent activities of adolescents: the transition and adaptation from available loads to heavier; change of activities at the lesson; repetition of the material, its application in new situations; individual and differentiated work at the lesson (the task the child must perform in accordance with their physical abilities and using the necessary assistance of the teacher). The organizational foundations of the concept included a program of physical education, taking into account the anatomical and physiological characteristics of adolescence: physical development is characterized by high intensity, unevenness and complications associated with puberty. The effectiveness of the concept of physical education was assessed in two groups of adolescents: control (n = 30) and main (n = 30). The positive impact of the proposed concept and program of physical education, taking into account the characteristics of the adolescent period on the indicators of the cardiovascular and respiratory systems, and also contributed to the growth of the results of physical development.

Key words: concept, physical education, teenagers, program

Постановка проблеми. Фізична підготовленість підростаючого покоління усвідомлюється сьогодні, як важливий компонент здоров'я, фізичного розвитку, підґрунтя високої працездатності та підготовки до суспільно-корисної праці [2]. На всіх етапах життя людини рухова активність відіграє певну роль. У дітей шкільного віку вона забезпечує нормальний ріст і розвиток організму, підвищує опір до захворювань. Недостатня рухова активність спричиняє порушення функціонального стану центральної нервової системи як посередника між м'язами та внутрішніми органами, а також порушення функціонального стану окремих органів і систем організму, зниження імунної реактивності організму і як наслідок – захворювання. Поряд з цим, не кожна рухова активність є ефективною, а лише така, що має оздоровчу спрямованість [1,3,7].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Наукові дослідження свідчать, що в підлітковому віці спостерігається значне зниження рухової активності на фоні падіння зацікавленості до уроків фізичної культури в школі та негативного ставлення до фізичної культури взагалі. Аналіз науково-методичної та спеціальної літератури з проблеми дослідження показав, що на даний час встановлено об'єктивну необхідність радикальної перебудови змісту уроків фізичної культури, запроваджено інноваційні підходи та сучасні педагогічні особистісно-орієнтовані технології щодо організації та методики фізичного виховання школярів [1]; розглянуті особливості впливу систематичних занять фізичним вихованням на процес формування гармонійно розвиненої особистості, а також детально описаний вплив фізичного виховання на формування важливих соціально-психологічних якостей школярів [9,10]; обґрунтовано, що від ефективності фізичного виховання значною мірою залежить стан здоров'я, рівень працездатності й фізичної підготовленості учнів [4]; висвітлений загальний характер і спрямованість запропонованих методів занять фізичними вправами для дошкільнят та школярів-початківців [5,11]; визначені недоліки, які не враховують позитивного досвіду систем фізичного виховання минулого, а саме: відсутність часу в процесі уроку на теоретичну підготовку; велика кількість учнів молодших і середніх класів на одного вчителя (більше 15 осіб); відсутність обов'язкового періодичного контролю фізичного розвитку учнів [8,12]; теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено ефективність змісту та методів фізичного виховання старших підлітків у процесі ігрової діяльності з врахуванням психологічних особливостей підліткового віку [6,13].

Мета дослідження: розробити концепцію фізичного виховання підлітків та програму реалізації її положень з урахуванням особливостей підліткового періоду.

Методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення літературних джерел, педагогічні спостереження, педагогічний експеримент, бесіди, тестування рухових здібностей, визначення функціонального стану організму, рівня фізичної працездатності, методи математичної статистики.

Виклад основного матеріалу дослідження.

На підставі аналізу передумов, що впливають на характер і спрямованість процесу фізичного виховання розроблено концепцію фізичного виховання. Розроблена концепція фізичного виховання з урахуванням особливостей підліткового періоду (рис. 1), виходячи з мети, ґрунтувалася на концептуальних підходах, організаційних, методичних і концептуальних основах процесу фізичного виховання.

Організаційні основи концепції включали програму фізичного виховання з врахуванням анатомо-фізіологічних особливостей підліткового віку: фізичний розвиток характеризується великою інтенсивністю, нерівномірністю й ускладненнями, пов'язаними зі статевим дозріванням. Підлітковому періоду характерно: спостерігається посилене зростання тіла в довжину; продовжується процес окостеніння скелета, кістки набувають пружності й твердості; значно зростає сила м'язів; розвиток внутрішніх органів нерівномірний: зростання кровоносних судин відстає від зростання серця, що призводить до порушення ритму його діяльності й частішанню серцебиття; легеневий апарат підлітка розвивається недостатньо швидко, дихання прискорене, нерівномірність фізичного розвитку впливає на поведінку.

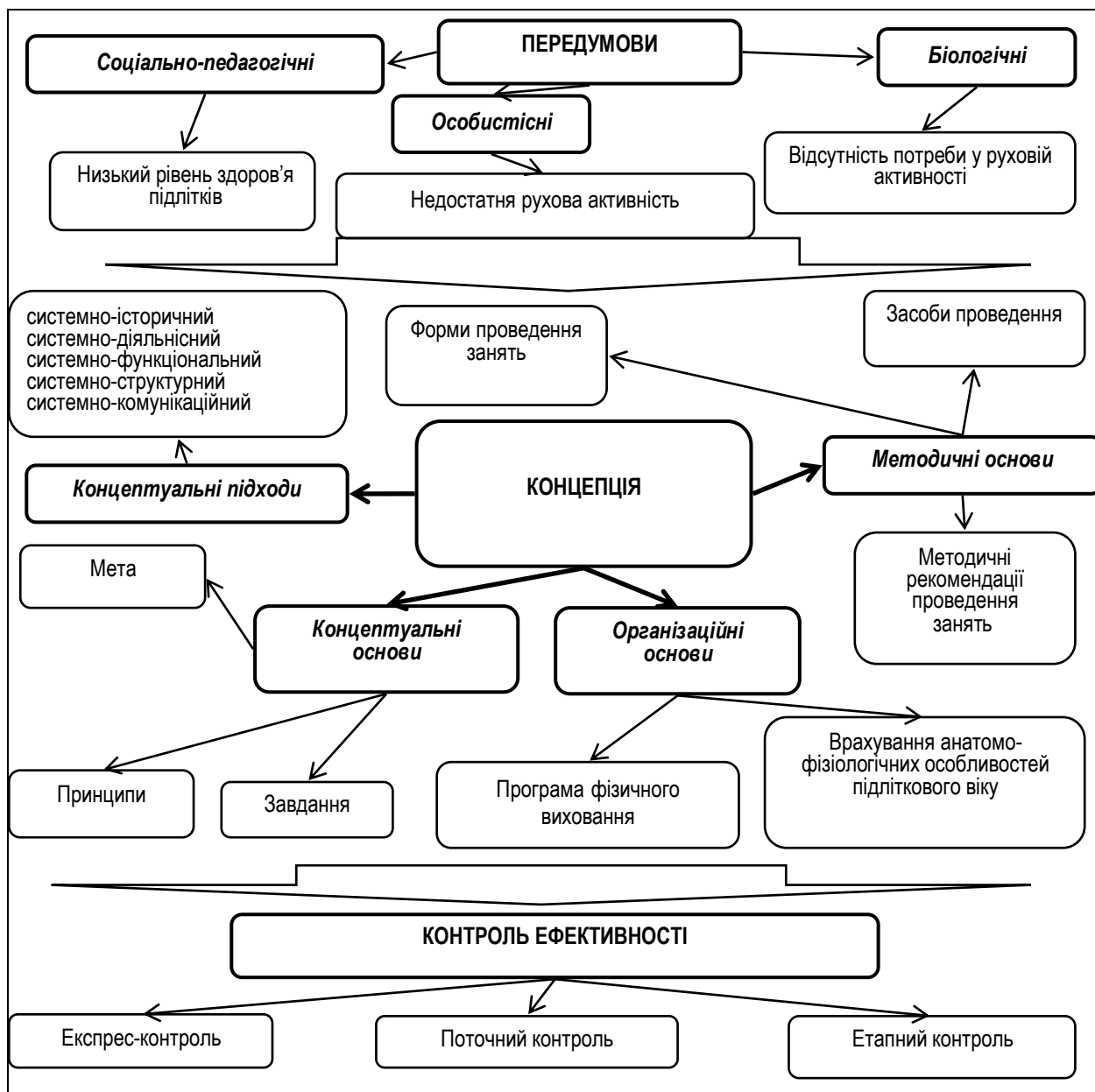

Рис. 1 Блок-схема концепції фізичного виховання підлітків

Форми проведення занять були наступними: заняття, спрямовані на розвиток загальної витривалості, швидкісно-силових якостей, спритності, гнучкості; ранкова гігієнічна гімнастика, фізкультхвилинки, свята фізичної культури, змагання, самостійні заняття, заняття у спортивних секціях.

Засоби проведення фізичної підготовленості: загально-розвиваючі та спеціальні вправи, рухливі ігри, спортивні ігри, аеробні вправи для розвитку витривалості, вправи для розвитку швидкісно-силових якостей, спритності, гнучкості, вправи та ігри у воді.

Методичні рекомендації проведення занять були наступними: використання аеробних і анаеробних вправ, як домінуючих (спортивні ігри розглядалися як розвага і відпочинок); використання позитивних емоцій з метою підвищення мотивації до навчання; використання підлітками здобутої фізичної підготовленості в повсякденному житті для підвищення фізичної працездатності; організація активної практичної діяльності підлітків з конкретними вказівками; поступове збільшення самостійних дій підлітків: перехід і адаптація від доступних навантажень до більш важких; зміна видів діяльності на занятті; повторення матеріалу, застосування його у нових ситуаціях; індивідуальна та диференційована робота на занятті (завдання дитина повинна виконувати у відповідності до своїх фізичних можливостей і з використанням необхідної допомоги вчителя).

Після успішного навчання переходили до самостійних занять.

Для визначення ефективності запропонованої програми фізичного виховання з урахуванням особливостей підліткового періоду був проведений порівняльний педагогічний експеримент. Ефективність програми фізичного виховання оцінювалася у двох групах підлітків: контрольній ($n = 30$) та основній ($n = 30$).

Результати тестування рухових здібностей підлітків подані у табл. 1.

Аналізуючи дані результатів тестування на початку дослідження, бачимо, що фізична підготовленість підлітків обох

груп відповідає нижче середньому або середньому рівню.

Аналіз даних тестування фізичної підготовленості виявив, що у підлітків основної групи наприкінці дослідження вона стала кращою, ніж у підлітків контрольної групи: середня оцінка стрибка в довжину з місця в контрольній групі дорівнює $5,27 \pm 0,33$, а в основній групі – $6,53 \pm 0,25$ балів ($p < 0,05$); як бачимо середній бал основної групи значно вище середнього балу контрольної групи; середня оцінка підйому тулуба з положення лежачи протягом 60 с в контрольній групі дорівнює $7,93 \pm 0,18$, а в основній групі – $8,23 \pm 0,23$ ($p < 0,05$); тобто середній бал основної групи значно вище середнього балу підлітків контрольної групи; середня оцінка 12-хвилинного бігу (тест Купера) в контрольній групі дорівнює $4,57 \pm 0,25$, а в основній групі – $5,97 \pm 0,20$ балів ($p < 0,05$); можна зазначити, що середній бал основної групи значно вище середнього балу підлітків контрольної групи; середня оцінка виконання човникового бігу в контрольній групі дорівнює $4,77 \pm 0,28$ ($p < 0,05$), а в основній групі – $6,57 \pm 0,26$ ($p < 0,05$); як бачимо середній бал підлітків основної групи значно вище середнього балу контрольної групи; середня оцінка підтягування/вису на зігнутих руках в контрольній групі дорівнює $7,43 \pm 0,25$, а в основній групі – $8,50 \pm 0,19$ ($p < 0,05$) балів; що демонструє значно вищі показники середнього балу підлітків основної групи, ніж контрольної.

Таблиця 1

Оцінка фізичної підготовленості підлітків (у балах, $\bar{x} \pm m$)

Контингент	Етапи дослідження	Стрибок у довжину з місця	Підйом тулуба з положення лежачи протягом 60 с.	12-хвилинний біг (тест Купера)	Човниковий біг 4x10 м.	Підтягування / вис на зігнутих руках
Контрольна група	1	$4,17 \pm 0,37$	$5,40 \pm 0,23$	$3,23 \pm 0,26$	$4,00 \pm 0,27$	$4,87 \pm 0,30$
	2	$5,27 \pm 0,33$	$7,93 \pm 0,18$	$4,57 \pm 0,25$	$4,77 \pm 0,28^*$	$7,43 \pm 0,25$
Основна група	1	$4,13 \pm 0,29$	$5,03 \pm 0,26$	$2,93 \pm 0,22$	$4,23 \pm 0,30$	$4,93 \pm 0,27$
	2	$6,53 \pm 0,25^*$	$8,23 \pm 0,23^*$	$5,97 \pm 0,20^*$	$6,57 \pm 0,26^*$	$8,50 \pm 0,19^*$

Примітки. * - показник вірогідності розходжень $p < 0,05$; 1 – на початку дослідження, 2 – наприкінці дослідження.

Функціональний стан дихальної і серцево-судинної систем на початку дослідження підлітків обох груп був ідентичним і відповідав задовільному рівню: в контрольній групі середній бал дорівнював $24,37 \pm 2,62$, що є вищим ніж в основній групі – $19,67 \pm 2,32$ (табл. 2).

Таблиця 2

Результати виконання індексу Скібінські (в балах)

Контингент	Етапи дослідження	Оцінка функціонального стану	
		$\bar{x} \pm m$	рівень
Контрольна група	на початку	$24,37 \pm 2,62$	Задовільний
	наприкінці	$29,90 \pm 2,77$	Задовільний
Основна група	на початку	$19,67 \pm 2,32$	Задовільний
	наприкінці	$50,07 \pm 2,46^*$	Добрий

Примітка. * - показник вірогідності розходжень $p < 0,05$

Функціональний стан дихальної та серцево-судинної систем наприкінці дослідження у підлітків основної групи значно кращий, ніж у підлітків контрольної групи. Наприкінці дослідження середня оцінка функціонального стану в контрольній групі $29,90 \pm 2,77$ балів, що відповідає задовільному функціональному стану, а в основній групі середня оцінка функціонального стану – $50,07 \pm 2,46$ балів, що відповідає доброму функціональному стану. Фізичну працездатність трактують як здатність людини до виконання конкретної роботи за рахунок м'язових зусиль, які є визначальними для досягнення конкретного результату діяльності. Аналізуючи дані результати визначення фізичної працездатності, бачимо, що на початку дослідження фізична працездатність у підлітків контрольної та основної груп була майже ідентичною: в контрольній групі середнє значення $10,33 \pm 0,56$; в основній групі середнє значення – $10,98 \pm 0,57$ балів (табл. 3).

Таблиця 3

Оцінка фізичної працездатності за індексом Руфф'є

Контингент	Етапи дослідження	Оцінка фізичної працездатності	
		$\bar{x} \pm m$	рівень
Контрольна група	на початку	$10,33 \pm 0,56$	Задовільний
	наприкінці	$8,52 \pm 0,38$	Середній
Основна група	на початку	$10,98 \pm 0,57$	Задовільний
	наприкінці	$6,25 \pm 0,37^*$	Добрий

Примітка. * - показник вірогідності розходжень $p < 0,05$.

Підсумовуючи дані наприкінці дослідження бачимо, що фізична працездатність у підлітків основної групи значно вища, ніж у підлітків контрольної групи. Середній показник фізичної працездатності в контрольній групі дорівнює $8,52 \pm 0,38$ балів, що відповідає середньому рівню; в основній групі – $6,25 \pm 0,37$ балів ($p < 0,05$), що вже відповідає добрій фізичній працездатності.

Отримані дані свідчать про позитивний вплив концепції фізичного виховання з урахуванням особливостей підліткового періоду на організм та фізичний розвиток підлітків.

Висновки й перспективи подальших наукових розвідок. Проведене спостереження та бесіди виявили, що у підлітків недостатня рухова активність протягом дня, групи учнів для занять формуються лише за статеві-віковими ознаками, без врахування конституційних особливостей вихідного рівня фізичної підготовленості.

Запропонована концепція та програма фізичного виховання з урахуванням особливостей підліткового періоду позитивно вплинула на організм, мала профілактичну спрямованість, покращила показники серцево-судинної, дихальної систем, сприяли зростанню результатів фізичного розвитку.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробкою науково-обґрунтованої програми залучення підлітків до самостійних занять фізичною активністю.

Література

1. Арефьев В. Г. Теоретико-методичні засади диференціації розвивально-оздоровчих занять з фізичної культури учнів основної школи : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. : спец. 13.00.02 "Теорія та методика навчання" / Арефьев Валерій Георгійович. – Київ, 2015. – 35 с.
2. Ашиток Н. І. Проблеми фізичного виховання в Україні та способи їх соціально-педагогічного розв'язання / Н. І. Ашиток // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві. – 2012. – № 2. – С. 3–9.
3. Вайнбаум Я. С. Гигиена физического воспитания и спорта / Я. С. Вайнбаум, В. И. Коваль, Т. И. Родионова. – М. : Академия, 2002. – 240 с.
4. Дерка Т. Г. Оцінка рівня фізичної підготовленості дітей середнього шкільного віку / Т. Г. Дерка, В. М. Ляшенко, В. М. Туманова // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури / фізична культура і спорт : зб. наук. праць. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. – Вип. 8 (90). – С. 19–22.
5. Дьоміна Ж. Г. Сучасні підходи до фізичного виховання дітей дошкільного та молодшого шкільного віку / Ж. Г. Дьоміна, Д. В. Вернигора, Б. В. Тарасенко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. праць. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. – Вип. 5 (99). – С. 87–90.
6. Ігнатенко С. О. Фізичне виховання старших підлітків у процесі ігрової діяльності / С. О. Ігнатенко // Наука і освіта. – 2013. – № 4. – С. 121–123.
7. Крук М. Особливості фізичного виховання дітей та підлітків у педагогічній діяльності А. Макаренка / М. Крук // Витоки педагогічної майстерності. Серія : Педагогічні науки. – 2013. – Вип. 11. – С. 183–187.
8. Круцевич Т. Ю. Розвиток форм фізичного виховання в загальноосвітніх школах: проблеми і перспективи / Т. Ю. Круцевич, Д. О. Соловей // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова : зб. наук. праць. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) ; М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2015. – Вип. 12 (67). – С. 76–79.
9. Лопатенко Г. О. Вплив урочних та позаурочних форм фізичного виховання на рівень самооцінки та тривожності дітей середнього шкільного віку / Г. О. Лопатенко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури / фізична культура і спорт : зб. наук. праць. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. – Вип. 9 (91). – С. 64–67.
10. Марченко С. І. Оцінка фізичного розвитку хлопчиків 6-10 років у контексті сучасних завдань фізичного виховання / С. І. Марченко, В. В. Іванов // Теорія та методика фізичного виховання. – 2011. – № 8. – С. 10–13.
11. Осипенко Є. В. Використання моніторингових технологій у фізичному вихованні дітей, підлітків та молоді / Є. В. Осипенко, І. Г. Герасимов // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2014. – №2. – С. 299–307.
12. Трачук С. Узагальнення даних світової практики з рухової активності на користь здоров'я / С. Трачук // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2011. – № 2. – С. 34–37.
13. Pelech I.V., Grygus I.M. Level of physical fitness students. Journal of Education, Health and Sport. 2016;6(2):87-98.

References

1. Arefiev V. H. Teoretyko-metodychni zasady dyferentsiatsii rozvyvalno-ozdorovchykh zaniat z fizychnoi kultury uchniv osnovnoi shkoly : avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia dokt. : spets. 13.00.02 "Teoriia ta metodyka navchannia" / Arefiev Valerii Heorhiiovych – Kyiv, 2015. – 35 s.
2. Ashytok N. I. Problemy fizychnoho vykhovannia v Ukraini ta sposoby yikh sotsialno-pedahohichnoho rozv'iazannia / N. I. Ashytok // Fizychno vykhovannia, sport i kultura zdorovia u suchasnomu suspilstvi. – 2012. – № 2. – S. 3–9.
3. Vajnbaum YA. S. Gigena fizicheskogo vospitaniya i sporta / YA. S. Vajnbaum, V. I. Koval', T. I. Rodionova. – M. : Akademiya, 2002. – 240 s.
4. Dereka T. H. Otsinka rivnia fizychnoi pidhotovlenosti ditei serednoho shkilnoho viku / T. H. Dereka, V. M. Liashenko, V. M. Tumanova // Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova. Serii 15 : Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury / fizychna kultura i sport : zb. nauk. prats. – Kyiv : Vyd-vo NPU imeni M. P. Drahomanova, 2017. – Vyp. 8 (90). – S. 19–22.
5. Domina Zh. H. Suchasni pidkhody do fizychnoho vykhovannia ditei doshkilnoho ta molodshoho shkilnoho viku /

- Zh. H. Domina D. V. Vernyhora, B. V. Tarasenko // Naukovyi chasopys Natsionalnogo pedahohichnogo universytetu imeni M. P. Drahomanova. Serii 15 : Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury (fizychna kultura i sport) : zb. nauk. prats. - Kyiv : Vyd-vo NPU imeni M. P. Drahomanova, 2018. – Vyp. 5 (99). – S. 87–90.
6. Ihnatenko S. O. Fizyчне vykhovannia starshykh pidlitkiv u protsesi ihrovoi diialnosti / S. O. Ihnatenko // Nauka i osvita. – 2013. – № 4. – S. 121–123.
7. Kruk M. Osoblyvosti fizychnoho vykhovannia ditei ta pidlitkiv u pedahohichnii diialnosti A. Makarenka / M. Kruk // Vytoky pedahohichnoi maistemosti. Serii : Pedahohichni nauky. – 2013. – Vyp. 11. – S. 183–187.
8. Krutsevych T. Yu. Rozvytok form fizychnoho vykhovannia v zahalnoosvitnikh shkolkakh: problemy i perspektyvy / T. Yu. Krutsevych, D. O. Solovei // Naukovyi chasopys Natsionalnogo pedahohichnogo universytetu imeni M. P. Drahomanova : zb. nauk. prats. Serii 15 : Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury (fizychna kultura i sport) ; M-vo osvity i nauky Ukrainy, Nats. ped. un-t im. M. P. Drahomanova. – Kyiv : Vyd-vo NPU im. M. P. Drahomanova, 2015. – Vyp. 12 (67). – S. 76–79.
9. Lopatenko H. O. Vplyv urochnykh ta pozaurochnykh form fizychnoho vykhovannia na riven samoostinky ta tryvozhnosti ditei serednoho shkilnoho viku / H. O. Lopatenko // Naukovyi chasopys Natsionalnogo pedahohichnogo universytetu imeni M. P. Drahomanova. Serii 15 : Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury / fizychna kultura i sport : zb. nauk. prats. – Kyiv : Vyd-vo NPU imeni M. P. Drahomanova, 2017. – Vyp. 9 (91). – S. 64–67.
10. Marchenko S. I. Otsinka fizychnoho rozvytku khlopchykiv 6-10 rokiv u konteksti suchasnykh zavdan fizychnoho vykhovannia / S. I. Marchenko, V. V. Ivanov // Teoriia ta metodyka fizychnoho vykhovannia. – 2011. – № 8. – S. 10–13.
11. Osypenko Ye. V. Vykorystannia monitorynhovykh tekhnolohii u fizychnomu vykhovanni ditei, pidlitkiv ta molodi / Ye. V. Osypenko, I. H. Herasymov. // Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii. – 2014. – №2. – S. 299–307.
12. Trachuk S. Uzahalnennia danykh svitovoi praktyky z rukhovoї aktyvnosti na koryst zdorovia / S. Trachuk // Sportyvnyi visnyk Prydniprovia. – 2011. – № 2. – S. 34–37
13. Pelech I.V., Grygus I.M. Level of physical fitness students. Journal of Education, Health and Sport. 2016;6(2):87-98.

Овчаренко С.В.,

к.фіз.вих, доцент, доцент кафедри спортивних ігор

Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту, м. Дніпро

Малойван Я.В.,

доцент, доцент кафедри спортивних ігор

Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту, м. Дніпро

Грюкова В.В.

старший викладач кафедри спортивних ігор

Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту, м. Дніпро

Алфёров О.А.,

доцент, професор кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Дніпропетровської академії музики імені,

М.Глінки

СТАН РОЗВИТКУ ПАРАЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Спортивний рух інвалідів – складова частина сучасного олімпійського руху, що об'єднує організації, спортсменів та інших осіб, у тому числі людей з особливими можливостями й потребами. Стаття присвячена визначенню особливостей функціонування сфери Паралімпійського спорту як складової частини соціального та спортивного розвитку людей з обмеженими можливостями. Проведено аналіз динаміки кількості країн та спортсменів-учасників на літніх та зимових Паралімпійських іграх, що дозволяє охарактеризувати стрімкий розвиток міжнародного паралімпійського руху. Визначено проблеми та шляхи їх вирішення, що стосуються розвитку паралімпійського спорту в Україні.

Ключові слова: ігри XXXI Олімпіади, адаптація, спортивна реабілітація, міжнародна класифікація, змагання.

Овчаренко С.В., Малойван Я.В., Алфёров А.А., Грюкова В.В. Состояние развития паралимпийского движения в Украине. Спортивное движение инвалидов – составляющая часть современного олимпийского движения, которое объединяет организации, спортсменов и других лиц, в том числе людей с особыми возможностями и потребностями. Статья посвящена выявлению особенностей функционирования сферы Паралимпийского спорта как составляющей части социального и спортивного развития людей с ограниченными возможностями. Проведен анализ динамики количества стран и спортсменов-участников на летних и зимних Паралимпийских играх, позволяющий охарактеризовать стремительное развитие международного паралимпийского движения. Обозначены проблемы та пути их решения, касающиеся развития паралимпийского спорта в Украине.

Ключевые слова: Игры XXXI Олимпиады, адаптация, спортивная реабилитация, международная классификация, соревнования.

Ovcharenko S., Maloivan Y., Alforov O., Griukova V. The current situation of the Paralympic movement development in Ukraine. A sport movement of people with disabilities is one of the components of the Olympic movement, which includes federations, athletes and other persons, including people with special needs.

The article is dedicated to distinguishing of specific functional aspects of the Paralympic sport, as a part of the social and sport development of people with disabilities.